

Bruxelles, 27. kolovoza 2020.
REV2 – zamjenjuje obavijest (REV1) od
18. siječnja 2019. i dokument s pitanjima
i odgovorima od 11. travnja 2019.

OBAVIJEST SUDIONICIMA

POVLAČENJE UJEDINJENE KRALJEVINE I PROPISI UNIJE U PODRUČJU GRAĐANSKOG PRAVOSUĐA I MEĐUNARODNOG PRIVATNOG PRAVA

Sadržaj

UVOD.....	2
1. MEĐUNARODNA NADLEŽNOST.....	3
1.1. Sudski postupci pokrenuti prije isteka prijelaznog razdoblja.....	3
1.2. Postupci pokrenuti nakon isteka prijelaznog razdoblja	4
2. MJEROĐAVNO PRAVO U UGOVORNIM I IZVANUGOVORNIM STVARIMA	5
2.1. Ugovorne obveze	5
2.1.1. Pravila o mjerodavnom pravu koje se primjenjuje u Ujedinjenoj Kraljevini	5
2.1.2. Pravila o mjerodavnom pravu koje se primjenjuje u EU-u	5
2.2. Izvanugovorne obveze.....	5
2.2.1. Pravila o mjerodavnom pravu koje se primjenjuje u Ujedinjenoj Kraljevini	5
2.2.2. Pravila o mjerodavnom pravu koje se primjenjuje u EU-u	6
3. PRIZNAVANJE I IZVRŠENJE.....	6
3.1. Postupci pokrenuti prije isteka prijelaznog razdoblja	6
3.2. Postupci pokrenuti nakon isteka prijelaznog razdoblja	8
3.3. Aspekti povezani sa sporazumima o izboru suda.....	8
4. POSEBNI EUROPSKI POSTUPCI	9
5. POSTUPCI ZA PRAVOSUDNU SURADNJU MEĐU DRŽAVAMA ČLANICAMA	9

6.	NESOLVENTNOST	10
6.1.	Glavni postupak pokrenut prije isteka prijelaznog razdoblja.....	10
6.2.	Glavni postupak pokrenut nakon isteka prijelaznog razdoblja.....	11
7.	DRUGA PITANJA.....	11
7.1.	Javne isprave	11
7.2.	Pravna pomoć	12
7.3.	Mirenje	12
7.4.	Europski portal e-Pravosuđe.....	12

UVOD

Ujedinjena Kraljevina napustila je Europsku uniju 1. veljače 2020. i postala „treća zemlja”¹. U Sporazumu o povlačenju² predviđeno je prijelazno razdoblje do 31. prosinca 2020. Do tog se datuma pravo Unije u cijelosti primjenjuje na Ujedinjenu Kraljevinu i u Ujedinjenoj Kraljevini³.

Europska unija i Ujedinjena Kraljevina u prijelaznom će razdoblju voditi pregovore o sporazumu o novom partnerstvu, posebno o uspostavi područja slobodne trgovine. Međutim, nije izvjesno hoće li se takav sporazum sklopiti i stupiti na snagu na kraju prijelaznog razdoblja. U svakom slučaju, takvim će se sporazumom uspostaviti odnos koji će se u smislu uvjeta pristupa tržištu znatno razlikovati od sudjelovanja Ujedinjene Kraljevine na jedinstvenom tržištu⁴, u carinskoj uniji i aranžmanima za PDV i trošarine.

Nadalje, nakon isteka prijelaznog razdoblja Ujedinjena Kraljevina bit će treća zemlja u pogledu provedbe i primjene prava EU-a u državama članicama EU-a.

Stoga se sve zainteresirane strane, a posebno gospodarski subjekti, podsjećaju na pravnu situaciju koja će nastati nakon isteka prijelaznog razdoblja.

Savjet dionicima:

Zbog posljedica navedenih u ovoj obavijesti, dionicima se savjetuje da procijene prethodne i buduće ugovorne izvore nadležnosti Ujedinjene Kraljevine.

Dionici koji namjeravaju sklopiti ugovore s osobom ili društvom u Ujedinjenoj Kraljevini ili pokrenuti postupke u građanskim ili trgovačkim stvarima povezanim s

¹ Treća zemlja je zemlja koja nije država članica Unije.

² Sporazum o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju (SL L 29, 31.1.2020., str. 7.) („Sporazum o povlačenju”).

³ Uz određene iznimke iz članka 127. Sporazuma o povlačenju, od kojih ni jedna nije relevantna u kontekstu ove obavijesti.

⁴ Konkretno, sporazum o slobodnoj trgovini ne predviđa načela unutarnjeg tržišta (u području robe i usluga), kao što su uzajamno priznavanje, „načelo zemlje podrijetla” i usklađivanje. Sporazum o slobodnoj trgovini ne uklanja ni carinske formalnosti i kontrole, uključujući one koje se odnose na podrijetlo robe i njezine inpute, niti zabrane i ograničenja uvoza i izvoza.

Ujedinjenom Kraljevinom ili izvršiti sudske odluke u takvim stvarima trebali bi tražiti pravni savjet.

Napomena:

Ova se obavijest ne odnosi na:

- posebna pitanja zaštite potrošača osim onih koja se odnose na mjerodavno pravo⁵ i
- pravo trgovačkih društava.

Za navedena područja pripremaju se ili su već objavljene druge obavijesti⁶.

Nakon isteka prijelaznog razdoblja u području građanskog pravosuđa i međunarodnog privatnog prava primjenjivat će se sljedeća pravila:

1. MEĐUNARODNA NADLEŽNOST

Međunarodnim privatnim pravom EU-a utvrđena su jedinstvena pravila o međunarodnoj nadležnosti u području građanskih i trgovačkih stvari, uključujući nesolventnost i obiteljsko pravo. Uz razne iznimke, ta se jedinstvena pravila primjenjuju ako tuženik ima domicil ili uobičajeno boravište u državi članici EU-a⁷.

1.1. Sudski postupci pokrenuti prije isteka prijelaznog razdoblja

U skladu s člankom 67. stavkom 1. Sporazuma o povlačenju, kad je riječ o postupcima pokrenutima⁸ prije isteka prijelaznog razdoblja, pravila EU-a o međunarodnoj nadležnosti nastavljaju se primjenjivati u Ujedinjenoj Kraljevini i u državama članicama u situacijama koje uključuju Ujedinjenu Kraljevinu⁹.

Člankom 67. stavkom 1. Sporazuma o povlačenju obuhvaćeni su svi instrumenti EU-a kojima se utvrđuju pravila o sukobu nadležnosti, tj. Uredba (EU) br. 1215/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2012. o

⁵ Vidjeti točku 2. ove obavijesti koja se odnosi na mjerodavno pravo.

⁶ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/preparing-end-transition-period_hr

⁷ Iako su Ugovorima propisani posebni aranžmani za (ne)sudjelovanje Irske i Danske u provedbi tog dijela pravne stečevine EU-a, radi jednostavnosti koristi se pojam „države članice EU-a”. U pogledu Danske vidjeti članak 69. stavke 2. i 3. Sporazuma o povlačenju.

⁸ Prema potrebi, u glavi VI. trećeg dijela Sporazuma o povlačenju („Pravosudna suradnja u građanskim i trgovačkim stvarima u tijeku“) upotrebljava se terminologija instrumenata EU-a u građanskim i sudskim postupcima. Na primjer, za pojam „sudski postupak koji je u tijeku“ vidjeti članak 66. stavak 1. Uredbe (EU) br. 1215/2012.

⁹ „Situacije koje uključuju Ujedinjenu Kraljevinu“ formulacija je koja odražava činjenicu da se Sporazum o povlačenju temelji na uzajamnoj primjeni i da se primjenjuje samo na odnos EU-a i Ujedinjene Kraljevine. To se, primjerice, odnosi na postupak koji, u skladu s instrumentom, uključuje tuženika s domicilom ili uobičajenim boravištem u Ujedinjenoj Kraljevini ili dužnika čije je središte glavnog interesa u Ujedinjenoj Kraljevini.

nadležnosti, priznavajući izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima,¹⁰¹¹ kao i *leges speciales* kojima se utvrđuju posebna pravila o nadležnosti¹².

U članku 67. stavku 1. Sporazuma o povlačenju navodi se da se pravila EU-a o nadležnosti primjenjuju i na „postupke ili mjere povezane s tim pravnim postupcima” čak i ako su pokrenuti nakon isteka prijelaznog razdoblja¹³. To se odnosi na situacije u kojima se postupci o istom predmetu i između istih stranaka pokreću pred sudovima države članice i Ujedinjene Kraljevine (litispendencija) prije i nakon isteka prijelaznog razdoblja (ili obrnuto). Cilj je osigurati da se u tim slučajevima pravila EU-a o sukobu nadležnosti i dalje primjenjuju ako je postupak pokrenut nakon isteka prijelaznog razdoblja pred sudom države članice EU-a ili Ujedinjene Kraljevine.

1.2. Postupci pokrenuti nakon isteka prijelaznog razdoblja

Za postupke pokrenute nakon isteka prijelaznog razdoblja sudovi država članica EU-a odredit će svoju međunarodnu nadležnost:

- u stvarima obuhvaćenima područjem primjene instrumenata EU-a u građanskim i trgovačkim stvarima, na temelju tih instrumenata EU-a, uključujući obiteljsko pravo. Ako je to predviđeno predmetnim instrumentom¹⁴, sud države članice može primijeniti svoja nacionalna pravila o međunarodnoj nadležnosti.
- u stvarima koje nisu obuhvaćene područjem primjene instrumenata EU-a međunarodna nadležnost bit će uređena nacionalnim pravilima države članice pred čijim je sudom pokrenut postupak. U nekim slučajevima međunarodne konvencije, posebno konvencije sklopljene u okviru Haške konferencije o međunarodnom privatnom pravu, zamijenit će pravo EU-a u odnosima između EU-a i Ujedinjene Kraljevine pod uvjetom da su i EU/države članice EU-a i Ujedinjena Kraljevina stranke relevantne konvencije (dalje u tekstu „relevantne međunarodne konvencije“)¹⁵.

Na postupke pokrenute pred sudom države članice nakon isteka prijelaznog razdoblja povezane sa sudskim postupcima koji su u tijeku pred sudom Ujedinjene Kraljevine pokrenutima nakon isteka prijelaznog razdoblja, u državama članicama primjenjivat će se članci 33. i 34. Uredbe (EU) br. 1215/2012.

¹⁰ SL L 351, 20.12.2012., str. 1.

¹¹ Usp. članak 67. stavak 1. točku (a) Sporazuma o povlačenju.

¹² Usp. članak 67. stavak 1. točke od (b) do (d) Sporazuma o povlačenju.

¹³ U skladu s člancima 29., 30. i 31. Uredbe (EZ) br. 1215/2012, člankom 19. Uredbe (EZ) br. 2201/2003 i člancima 12. i 13. Uredbe Vijeća (EZ) br. 4/2009.

¹⁴ Npr. članak 6. stavak 1. Uredbe (EU) br. 1215/2012.

¹⁵ Te se konvencije obično prenose u nacionalno pravo svake države koja je njihova stranka.

2. MJERODAVNO PRAVO U UGOVORNIM I IZVANUGOVORNIM STVARIMA

Međunarodnim privatnim pravom EU-a utvrđuju se jedinstvena pravila u državama članicama EU-a o sukobu zakona u ugovornim i izvanugovornim obvezama.

2.1. Ugovorne obveze

2.1.1. Pravila o mjerodavnom pravu koje se primjenjuje u Ujedinjenoj Kraljevini

U skladu s člankom 66. točkom (a) Sporazuma o povlačenju Uredba (EZ) br. 593/2008 o pravu koje se primjenjuje na ugovorne obveze (Rim I)¹⁶ primjenjuje se u Ujedinjenoj Kraljevini na ugovore sklopljene¹⁷ prije isteka prijelaznog razdoblja.

2.1.2. Pravila o mjerodavnom pravu koje se primjenjuje u EU-u

Člankom 66. točkom (a) Sporazuma o povlačenju nisu obuhvaćena pravila koja se primjenjuju u EU-u. Umjesto toga, u EU-u se primjenjuje Uredba (EZ) br. 593/2008, kojom se predviđa univerzalna primjena¹⁸.

Primjer: člankom 6. Uredbe (EZ) br. 593/2008 osigurava se da, neovisno o pravu koje su stranke odabrale ili koje se na njih automatski primjenjuje, potrošači s uobičajenim boravištem u državi članici EU-a uživaju obveznu zaštitu tog prava ako su na njih usmjerene aktivnosti trgovaca iz trećih zemalja, bez obzira na to imaju li ti trgovci poslovni nastan u EU-u ili u trećoj zemlji.

2.2. Izvanugovorne obveze

2.2.1. Pravila o mjerodavnom pravu koje se primjenjuje u Ujedinjenoj Kraljevini

U skladu s člankom 66. točkom (a) Sporazuma o povlačenju Uredba (EZ) br. 864/2007 o pravu koje se primjenjuje na izvanugovorne obveze (Rim II)¹⁹ primjenjuje se u Ujedinjenoj Kraljevini na štetu koja proizlazi iz događaja ako su se dogodili²⁰ prije isteka prijelaznog razdoblja.

¹⁶ SL L 177, 4.7.2008., str. 6.

¹⁷ Prema potrebi, u glavi VI. trećeg dijela Sporazuma o povlačenju („Pravosudna suradnja u građanskim i trgovačkim stvarima u tijeku“) upotrebljava se terminologija instrumenata EU-a u građanskim i sudskim postupcima. Na primjer, za pojam „sklopljeni ugovori“ vidjeti članak 28. Uredbe (EZ) br. 593/2008.

¹⁸ Članak 2. Uredbe (EZ) br. 593/2008. Univerzalna primjena znači da se Uredba primjenjuje čak i ako dovodi do primjene prava treće zemlje.

¹⁹ SL L 199, 31.7.2007., str. 40.

²⁰ Prema potrebi, u glavi VI. trećeg dijela Sporazuma o povlačenju („Pravosudna suradnja u građanskim i trgovačkim stvarima u tijeku“) upotrebljava se terminologija instrumenata EU-a u gradanskim i

2.2.2. *Pravila o mjerodavnom pravu koje se primjenjuje u EU-u*

Člankom 66. točkom (b) Sporazuma o povlačenju nisu obuhvaćena pravila koja se primjenjuju u EU-u. Umjesto toga, u EU-u se primjenjuje Uredba (EZ) br. 864/2007, kojom se predviđa univerzalna primjena²¹.

3. PRIZNAVANJE I IZVRŠENJE

Međunarodnim privatnim pravom EU-a utvrđena su pravila za olakšavanje priznavanja i izvršenja sudskeih odluka donesenih u drugim državama članicama.

3.1. Postupci pokrenuti prije isteka prijelaznog razdoblja

U skladu s člankom 67. stavkom 2. Sporazuma o povlačenju primjenjuje se sljedeće:

- **Uredba (EU) br. 1215/2012** primjenjuje se na priznavanje i izvršenje sudskeih odluka donesenih u sudskim postupcima koji su u tijeku prije isteka prijelaznog razdoblja te na vjerodostojne isprave formalno sastavljenе ili registrirane i sudske nagodbe odobrene ili sklopljene²² prije isteka prijelaznog razdoblja,
- **Uredba (EZ) br. 2201/2003 (Bruxelles II.a)**²³ primjenjuje se na priznavanje i izvršenje sudskeih odluka donesenih u sudskim postupcima pokrenutima prije isteka prijelaznog razdoblja te na pismena koja su službeno sastavljenе ili upisana u registar kao autentične isprave i sporazume zaključene između stranaka²⁴ prije isteka prijelaznog razdoblja,

Primjer: Presuda o razvodu braka u Ujedinjenoj Kraljevini, za koji je postupak pokrenut prije isteka prijelaznog razdoblja, priznat će se u EU-u

sudskim postupcima. Na primjer, za pojam „štete koja proizlazi iz događaja“ vidjeti članak 31. Uredbe (EZ) br. 864/2007.

²¹ Članak 3. Uredbe (EZ) br. 864/2007.

²² Prema potrebi, u glavi VI. trećeg dijela Sporazuma o povlačenju („Pravosudna suradnja u građanskim i trgovачkim stvarima u tijeku“) upotrebljava se terminologija instrumenata EU-a u građanskim i sudskim postupcima. Na primjer, za pojmove „sudske postupci koji su u tijeku“, „vjerodostojne isprave koje su formalno sastavljenе ili registrirane“ i „sudske nagodbe koje su potvrđene ili sklopljene“ vidjeti članak 66. stavak 2. Uredbe (EU) br. 1215/2012.

²³ Uredba Vijeća (EZ) br. 2201/2003 od 27. studenoga 2003. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskeih odluka u bračnim sporovima i u stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću, SL L 338, 23.12.2003., str. 1.

²⁴ Prema potrebi, u glavi VI. trećeg dijela Sporazuma o povlačenju („Pravosudna suradnja u građanskim i trgovачkim stvarima u tijeku“) upotrebljava se terminologija instrumenata EU-a u građanskim i sudskim postupcima. Na primjer, za pojmove „pokrenuti sudske postupci“, „pismena koja su službeno sastavljenе ili upisana u registar kao autentične isprave“ i „sporazumi zaključeni između stranaka“ vidjeti članak 64. stavak 1. Uredbe (EZ) br. 2201/2003.

u skladu s člankom 21. Uredbe (EZ) br. 2201/2003 čak i ako je presuda donesena nakon tog datuma.

- **Uredba (EZ) br. 4/2009 (Uredba o uzdržavanju)²⁵** primjenjuje se na priznavanje i izvršenje sudske odluke donesenih u postupcima započetima prije isteka prijelaznog razdoblja i na autentične isprave te sudske nagodbe potvrđene ili sklopljene²⁶ prije isteka prijelaznog razdoblja,
- **Uredba (EZ) br. 805/2004 Europskog parlamenta i Vijeća (europski nalog za izvršenje za nesporne tražbine)²⁷** primjenjuje se na sudske odluke donesene u pravnim postupcima pokrenutima prije isteka prijelaznog razdoblja te na sudske nagodbe odobrene ili sklopljene i vjerodostojne isprave sastavljene prije isteka prijelaznog razdoblja, pod uvjetom da je potvrđivanje europskog naloga za izvršenje zatraženo prije isteka prijelaznog razdoblja.

Članak 67. stavak 2. točke od (a) do (c) Sporazuma o povlačenju odnose se na „pokretanje postupka” u pogledu radnje koju treba izvršiti. Stoga su tom odredbom obuhvaćene i sljedeće situacije:

- u Ujedinjenoj Kraljevini ili državi članici EU-a pokrenut je sudske postupak, ali se presuda donosi tek nakon isteka prijelaznog razdoblja,
- sud u Ujedinjenoj Kraljevini ili državi članici EU-a donio je presudu prije isteka prijelaznog razdoblja, no ta presuda nije izvršena u državi članici EU-a ili Ujedinjenoj Kraljevini prije isteka prijelaznog razdoblja i
- presuda suda Ujedinjene Kraljevine ili države članice EU-a proglašena je izvršivom u državi članici EU-a ili Ujedinjenoj Kraljevini prije isteka prijelaznog razdoblja, ali nije izvršena u državi članici EU-a ili Ujedinjenoj Kraljevini prije isteka prijelaznog razdoblja.

U nekim slučajevima vjerovnici mogu zatražiti izvršenje presuda donesenih prije 10. siječnja 2015., odnosno prije početka primjene Uredbe (EU) br. 1215/2012, njezine prethodnice Uredbe (EZ) br. 44/2001 (Bruxelles I.), ili čak Briselske konvencije iz 1968. Svaki sljedeći instrument sadržava odredbu kojom se utvrđuje vremenski okvir²⁸. Upućivanje na pravne instrumente u

²⁵ Uredba Vijeća (EZ) br. 4/2009 od 18. prosinca 2008. o nadležnosti, mjerodavnom pravu, priznavanju i izvršenju sudske odluke te suradnji u stvarima koje se odnose na obvezu uzdržavanja, SL L 7, 10.1.2009., str. 1.

²⁶ Prema potrebi, u glavi VI. trećeg dijela Sporazuma o povlačenju („Pravosudna suradnja u građanskim i trgovачkim stvarima u tijeku“) upotrebljava se terminologija instrumenata EU-a u građanskim i sudske postupcima. Na primjer, za pojmove „započeti postupci“, „autentične isprave“ i „sudske nagodbe potvrđene ili sklopljene“ vidjeti članak 75. stavak 1. Uredbe (EZ) br. 4/2009.

²⁷ Uredba (EZ) br. 805/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o uvođenju europskog naloga za izvršenje za nesporne tražbine, SL L 143, 30.4.2004., str. 15.

²⁸ Na primjer, članak 66. stavak 2. Uredbe (EU) br. 1215/2012 koji se odnosi na primjenjivost Uredbe (EZ) br. 44/2001 i članak 66. Uredbe (EZ) br. 44/2001 koji se odnosi na Briselsku konvenciju.

članku 67. stavku 2. Sporazuma o povlačenju uključuje upućivanje na prethodne instrumente, navedeno u tim pravnim instrumentima.

3.2. Postupci pokrenuti nakon isteka prijelaznog razdoblja

Pravila EU-a o izvršenju neće se primjenjivati na sudske odluke ako su izvorni postupci pokrenuti nakon isteka prijelaznog razdoblja.

U nekim će se slučajevima primjenjivati relevantne međunarodne konvencije (vidjeti prethodno navedeno).

Primjer 1.

Kad je riječ o **brakorazvodnim postupcima** pokrenutima u državi članici EU-a nakon isteka prijelaznog razdoblja, Haška konvencija iz 1970. o priznavanju razvoda i zakonskim rastavama²⁹ bavi se tim pitanjem na međunarodnoj razini. Ujedinjena Kraljevina stranka je te konvencije, a dosad ju je potpisalo samo 12 država članica EU-a³⁰.

Primjer 2.

Kad je riječ o **postupcima radi uzdržavanja djeteta** pokrenutima u državi članici EU-a nakon isteka prijelaznog razdoblja, Haška konvencija iz 2007. o međunarodnoj naplati tražbina za uzdržavanje djece i drugim oblicima obiteljskog uzdržavanja³¹ bavi se tim pitanjem na međunarodnoj razini. Ujedinjena Kraljevina izrazila je namjeru potpisivanja i ratifikacije Konvencije. Konvencija će se primjenjivati između EU-a i Ujedinjene Kraljevine na zahtjeve podnesene nakon što je Ujedinjena Kraljevina postala stranka Konvencije³².

Ako se međunarodne konvencije ne primjenjuju, priznavanje i izvršenje sudske odluke u Ujedinjenoj Kraljevini bit će uređeno nacionalnim pravilima države članice u kojoj se traži priznavanje/izvršenje.

3.3. Aspekti povezani sa sporazumima o izboru suda

Odjeljci 3.1. i 3.2. ove obavijesti primjenjuju se i na priznavanje i izvršenje presude koju je donio sud u Ujedinjenoj Kraljevini određen u sporazumu o izboru suda. To znači da se na postupke pokrenute na temelju sporazuma o izboru suda pred sudovima Ujedinjene Kraljevine nakon isteka prijelaznog razdoblja više ne primjenjuju pravila EU-a o priznavanju i izvršenju u državama članicama EU-a.

Ujedinjena Kraljevina izrazila je namjeru da nakon isteka prijelaznog razdoblja samostalno pristupi Haškoj konvenciji o sporazumima o izboru suda

²⁹ <https://www.hcch.net/en/instruments/conventions/full-text/?cid=80>

³⁰ Vidjeti tablicu stanja <https://www.hcch.net/en/instruments/conventions/status-table/?cid=80>

³¹ <https://www.hcch.net/en/instruments/conventions/full-text/?cid=131>

³² Članak 56. stavak 1. Konvencije.

iz 2005.³³ Konvencija će se primjenjivati između EU-a i Ujedinjene Kraljevine na isključive sporazume o izboru suda sklopljene nakon što Konvencija stupa na snagu u Ujedinjenoj Kraljevini kao stranci Konvencije³⁴.

4. POSEBNI EUROPSKI POSTUPCI

Pravom EU-a u području pravosudne suradnje u građanskim stvarima propisano je nekoliko posebnih postupaka, poput postupka za europski platni nalog³⁵ i europskog postupka za sporove male vrijednosti³⁶.

Člankom 67. stavkom 3. Sporazuma o povlačenju utvrđuje se kada se pokreće svaki relevantni europski postupak, uzimajući u obzir postupovne korake svakog postupka³⁷. Na primjer:

- u skladu s člankom 67. stavkom 3. točkom (d) Sporazuma o povlačenju, Uredba (EZ) br. 1896/2006 o postupku za europski platni nalog primjenjuje se na europske platne naloge za koje je podnesen zahtjev prije isteka prijelaznog razdoblja,
- u skladu s člankom 67. stavkom 3. točkom (e) Sporazuma o povlačenju, Uredba (EZ) br. 861/2007 o europskom postupku za sporove male vrijednosti primjenjuje se na postupke za sporove male vrijednosti za koje je zahtjev podnesen prije isteka prijelaznog razdoblja.

5. POSTUPCI ZA PRAVOSUDNU SURADNJU MEĐU DRŽAVAMA ČLANICAMA

Pravom EU-a o pravosudnoj suradnji u građanskim i trgovackim stvarima predviđeni su postupci za olakšavanje pravosudne suradnje među državama članicama.

U skladu s člankom 68. Sporazuma o povlačenju, prije isteka prijelaznog razdoblja:

- Uredba (EZ) br. 1393/2007 o dostavi pismena³⁸ primjenjuje se na sudska i izvansudska pismena zaprimljena³⁹ u svrhu dostave prije isteka prijelaznog razdoblja.

³³ Tu je konvenciju potpisao i odobrio samo EU, tako da je Ujedinjena Kraljevina njome bila obvezana svojim članstvom u EU-u.

³⁴ Članak 16. stavak 1. Konvencije.

³⁵ Uredba (EZ) br. 1896/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o uvođenju postupka za europski platni nalog, SL L 399, 30.12.2006., str. 1.

³⁶ Uredba (EZ) br. 861/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. srpnja 2007. o uvođenju europskog postupka za sporove male vrijednosti, SL L 199, 31.7.2007., str. 1.

³⁷ Kad je riječ o postupku u slučaju nesolventnosti vidjeti odjeljak 6. ove obavijesti.

³⁸ Uredba (EZ) br. 1393/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. studenoga 2007. o dostavi, u državama članicama, sudske i izvansudske pismene u građanskim ili trgovackim stvarima („dostava pismena”), SL L 324, 10.12.2007., str. 79.

To znači da se Uredba (EZ) br. 1393/2007 više neće primjenjivati na dostavu pismena započetu nakon isteka prijelaznog razdoblja u pogledu neriješenog priznavanja i izvršenja sudske odluke u skladu s Uredbom (EU) br. 1215/2012.

- Uredba (EZ) br. 1206/2001 o izvođenju dokaza⁴⁰ primjenjuje se na zahtjeve zaprimljene⁴¹ prije isteka prijelaznog razdoblja.
- Odluka Vijeća 2001/470/EZ o uspostavi Europske pravosudne mreže u građanskim i trgovackim stvarima⁴² primjenjuje se na zahtjeve za pravosudnu suradnju koje je podnijela kontaktna točka prije isteka prijelaznog razdoblja.

Nakon isteka prijelaznog razdoblja države članice EU-a više ne mogu pokretati nove postupke pravosudne suradnje s Ujedinjenom Kraljevinom na temelju prava EU-a. Takvi će se postupci umjesto toga morati pokretati u skladu s nacionalnim pravom o pravosudnoj suradnji s trećim zemljama. U nekim slučajevima primjenjivat će se relevantne međunarodne konvencije (vidjeti prethodno navedeno), pod uvjetom da su i EU / države članice EU-a i Ujedinjena Kraljevina stranke relevantne Konvencije⁴³.

6. NESOLVENTNOST

6.1. Glavni postupak pokrenut prije isteka prijelaznog razdoblja

U skladu s člankom 67. stavkom 3. točkom (c) Sporazuma o povlačenju, Uredba (EU) 2015/848 (Uredba o postupku u slučaju nesolventnosti)⁴⁴ primjenjuje se na postupke u slučaju nesolventnosti i parnice iz članka 6. stavka 1. te uredbe, pod uvjetom da je glavni postupak pokrenut⁴⁵ prije isteka

³⁹ Pismena zaprima tijelo za zaprimanje, središnje tijelo države u kojoj će se izvršiti dostava ili diplomatska ili konzularna tijela, poštanska služba ili sudski službenici, državni službenici ili druge nadležne osobe države primateljice.

⁴⁰ Uredba Vijeća (EZ) br. 1206/2001 od 28. svibnja 2001. o suradnji između sudova država članica u izvođenju dokaza u građanskim ili trgovackim stvarima, SL L 174, 27.6.2001., str. 1.

⁴¹ Zahtjeve zaprima zamoljeni sud, središnje tijelo države u kojoj se traži izvođenje dokaza ili središnje tijelo ili nadležno tijelo iz članka 17. stavka 1. Uredbe.

⁴² Vidjeti članak 8. Odluke Vijeća 2001/470/EZ od 28. svibnja 2001. o uspostavi Europske pravosudne mreže u građanskim i trgovackim stvarima, SL L 174, 27.6.2001., str. 25.

⁴³ Kad je na primjer riječ o međunarodnim otmicama djece, zahtjev središnjeg tijela molitelja može razmotriti zamoljeno središnje tijelo u skladu s Haškom konvencijom o građanskopravnim aspektima međunarodne otmice djece iz 1980.

⁴⁴ Uredba (EU) 2015/848 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o postupku u slučaju nesolventnosti, SL L 141, 5.6.2015., str. 19.

⁴⁵ Prema potrebi, u glavi VI. trećeg dijela Sporazuma o povlačenju („Pravosudna suradnja u građanskim i trgovackim stvarima u tijeku“) upotrebljava se terminologija instrumenata EU-a u građanskim i sudskim postupcima. Na primjer, za pojam „postupak pokrenut“ vidjeti članak 84. stavak 1. Uredbe (EU) 2015/848.

prijelaznog razdoblja⁴⁶. Ako je prije isteka prijelaznog razdoblja glavni postupak pokrenut u Ujedinjenoj Kraljevini, a sekundarni u jednoj ili više država članica EU-a, sudovi dotočnih država članica zadržavaju međunarodnu nadležnost u skladu s Uredbom (EU) 2015/848. Uredba se primjenjuje i na presude, stečajne nagodbe ili privremene mjere donesene u tim postupcima. Stoga se te presude, stečajne nagodbe ili mjere uzajamno priznaju između EU-a i Ujedinjene Kraljevine bez dodatnih formalnosti te ih, prema potrebi, treba izvršiti u skladu s člancima od 39. do 44. i od 47. do 57. Uredbe (EU) br. 1215/2012.

6.2. Glavni postupak pokrenut nakon isteka prijelaznog razdoblja

Nakon isteka prijelaznog razdoblja Ujedinjena Kraljevina više neće moći pokretati postupak u slučaju nesolventnosti na temelju Uredbe (EU) 2015/848.

Države članice EU-a i dalje će primjenjivati Uredbu (EU) 2015/848, smatrajući Ujedinjenu Kraljevinu trećom zemljom na koju se ta uredba ne primjenjuje.

Države članice EU-a više neće priznavati postupak u slučaju nesolventnosti pokrenut u Ujedinjenoj Kraljevini nakon isteka prijelaznog razdoblja u skladu s Uredbom (EU) 2015/848.

7. DRUGA PITANJA

7.1. Javne isprave

Uredba (EU) 2016/1191 o javnim ispravama⁴⁷ nije obuhvaćena Sporazumom o povlačenju.

Uredbom (EU) 2016/1191 ukida se zahtjev za legalizaciju i apostil među državama članicama za određene javne isprave (na primjer rodni list) te se pojednostavnjuju druge formalnosti. Primjena te uredbe ne ovisi o datumu na koji je tijelo države članice izdalo javnu ispravu, nego o datumu na koji je ta isprava predviđena tijelima druge države članice. Uredba se stoga više neće primjenjivati na javnu ispravu koju su izdala nadležna tijela Ujedinjene Kraljevine i koja je predviđena nadležnim tijelima države članice EU-a nakon isteka prijelaznog razdoblja, bez obzira na datum njezina izdavanja i njezino razdoblje valjanosti.

Nakon isteka prijelaznog razdoblja između država članica EU-a i Ujedinjene Kraljevine primjenjivat će se Haška konvencija iz 1961. o ukidanju potrebe legalizacije stranih javnih isprava (Konvencija o apostilu)⁴⁸.

⁴⁶ Cilj je zadržati glavni postupak, sekundarni postupak i mjere iz članka 6. stavka 1. Uredbe kao jedan paket.

⁴⁷ Uredba (EU) 2016/1191 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. srpnja 2016. o promicanju slobodnog kretanja građana pojednostavljenjem zahtjevâ za predviđanje određenih javnih isprava u Europskoj uniji i o izmjeni Uredbe (EU) br. 1024/2012, SL L 200, 26.7.2016., str. 1.

7.2. Pravna pomoć

U skladu s člankom 69. stavkom 1. točkom (a) Sporazuma o povlačenju, Direktiva Vijeća 2003/8/EZ o utvrđivanju minimalnih zajedničkih pravila o pravnoj pomoći u prekograničnim sporovima⁴⁹ primjenjuje se na zahtjeve za pravnu pomoć koje je tijelo koje prima pravnu pomoć zaprimilo prije isteka prijelaznog razdoblja.

Nakon isteka prijelaznog razdoblja Direktiva 2003/8/EZ više se neće primjenjivati između država članica EU-a i Ujedinjene Kraljevine.

Ne postoji instrument u međunarodnom pravu koji se bavi istim pitanjima kao i ta direktiva⁵⁰. Nakon isteka prijelaznog razdoblja nacionalno pravo država članica EU-a stoga će se primjenjivati na pravnu pomoć u prekograničnim sporovima.

7.3. Mirenje

U skladu s člankom 69. stavkom 1. točkom (b) Sporazuma o povlačenju, Direktiva 2008/52/EZ o nekim aspektima mirenja u građanskim i trgovačkim stvarima⁵¹ primjenjuje se ako su se prije isteka prijelaznog razdoblja stranke dogovorile da će se koristiti mirenjem nakon nastanka spora ako je sud naložio mirenje ili je sud pozvao stranke da se koriste mirenjem.

7.4. Europski portal e-Pravosuđe

Komisija je putem europskog portala e-pravosuđe⁵² na raspolaganje stavila informacije o nacionalnim pravosudnim sustavima. Budući da će se postupci u tijeku i postupci pokrenuti prije isteka prijelaznog razdoblja nastaviti u skladu s pravom EU-a, na portalu e-pravosuđe zadržat će se informacije povezane s Ujedinjenom Kraljevinom, uključujući dinamične obrasce i informativne članke za Ujedinjenu Kraljevinu do kraja 2022.⁵³

Na [europskom portalu e-pravosuđe](#) i [internetskim stranicama Komisije posvećenima građanskom pravosuđu](#) nalaze se informacije o građanskom pravosuđu. Te će se stranice prema potrebi ažurirati s dodatnim informacijama.

⁴⁸ <https://www.hcch.net/en/instruments/conventions/full-text/?cid=41>. Njezine su stranke sve države članice EU-a i Ujedinjena Kraljevina.

⁴⁹ Direktiva Vijeća 2003/8/EZ od 27. siječnja 2003. o unapređenju pristupa pravosuđu u prekograničnim sporovima utvrđivanjem minimalnih zajedničkih pravila o pravnoj pomoći u takvim sporovima, SL L 26, 31.1.2003., str. 41.

⁵⁰ Europski sporazum o slanju zahtjeva za pravnu pomoć iz 1977. bavi se nekim relevantnim pitanjima, <https://rm.coe.int/1680077322>. Njegove su stranke sve države članice EU-a i Ujedinjena Kraljevina.

⁵¹ SL L 136, 24.5.2008., str. 3.

⁵² <https://e-justice.europa.eu/home.do?action=home&plang=hr>

⁵³ Informacije se zadržavaju nakon rasprava s Ujedinjenom Kraljevinom.

Europska komisija
Glavna uprava za pravosuđe i zaštitu potrošača